

Verkiezingen gemeenteraad maart 2018

“Van burgerparticipatie naar overheidsparticipatie”

In maart 2018 zijn de volgende verkiezingen voor de gemeenteraad. Een aantal politieke partijen heeft BV Buren benaderd om input te leveren voor de verkiezingsprogramma's. Wij willen graag gehoor geven aan die oproepen.

In de huidige raadsperiode hebben het college van B&W en de Raad op verschillende manieren invulling gegeven aan het thema burgerparticipatie. Het college recentelijk door met een groot aantal dorpsorganisaties te brainstormen over de invulling van dit begrip en de gemeenteraad onder meer bij het vaststellen van de Koepelvisie Buren. De Koepelvisie is in 2013 sterk gewijzigd vastgesteld, waarbij rekening is gehouden met de ingebrachte reacties. Ook is toen besloten dat er een uitvoeringsorganisatie moest komen met vertegenwoordigers van inwoners en ondernemers van het stadje Buren.

Daaruit is uiteindelijk BV Buren voortgekomen.

Samen met de gemeente hebben we een groot aantal projecten uit de Koepelvisie kunnen realiseren. Een mooi voorbeeld van burgerparticipatie.

Gaandeweg heeft de BV Buren geconcludeerd dat ze ook nadat de Koepelvisie zal zijn afgerond bestaansrecht heeft.

Daarom is sinds maart van dit jaar de Stichting Burgers voor Buren een feit. De al ingeburgerde naam BV Buren blijft dus bestaan.

De stichting heeft onder meer als doel om burgerparticipatie te bevorderen door de inwoners van Buren bij de uitwerking van plannen te betrekken en te bevorderen dat de inwoners van Buren zich betrokken blijven voelen. We werken daarbij samen met andere vrijwilligersgroepen, zoals de Signaleringsgroep Stad Buren en Burenstad.

Uiteindelijk wil BV Buren de leefbaarheid in het stadje Buren bevorderen en de inwoners zich meer betrokken laten voelen bij hun leefomgeving.

Als rechtspersoon is de stichting nu ook in staat om bijvoorbeeld subsidies aan te vragen, zoals bij de provincie en door deel te nemen aan NL-Doet.

Wat zou BV Buren graag in de verkiezingsprogramma's opgenomen zien worden?

De stichting BV Buren wil invulling geven aan overheidsparticipatie en initiatieven en plannen van inwoners ondersteunen en helpen uitvoeren.

- De politiek moet overheidsparticipatie benoemen en beoordelen welke initiatieven ondersteuning verdienen;
- De politiek bevordert dat dorpsorganisaties een rol krijgen bij de uitwerking van het begrip overheidsparticipatie;
- De politiek bewerkstelligt dat de dorpsorganisaties een werkbudget krijgen en dat ze de verantwoordelijkheid voor beheerstaken die zich daartoe lenen kunnen overnemen;
- De politiek levert maatwerk en beoordeelt ieder initiatief op zijn eigen merites;
- De politiek zorgt ervoor dat de inwoners van Buren jaarlijks een bedrag per persoon beschikbaar krijgen, in te zetten bij burgerinitiatieven;
- De gemeentelijke organisatie levert ondersteuning, werkt integraal, werkt met één aanspreekpunt en komt gemaakte afspraken na;
- De politiek ziet erop toe dat de gemeentelijke organisatie zo wordt omgevormd dat de ondersteuning voor de diverse vrijwilligersgroepen centraal komt te staan;

Toelichting

Moet burgerparticipatie de komende raadsperiode een item zijn?

Nou en of!

En om verschillende redenen.

In de eerste plaats worden we meer en meer geconfronteerd met de terugtrekkende overheid.

Er wordt meer aan de inwoners zelf overgelaten en er wordt meer initiatief van de inwoners verwacht.

In die zin is het zelfs beter te spreken van overheidsparticipatie in plaats van burgerparticipatie. Bij dat laatste kan de burger reageren op initiatieven van de overheid, terwijl we toe gaan naar de situatie dat de overheid de initiatieven van haar inwoners ondersteunt en het mogelijk maakt dat ze worden uitgevoerd. Overheidsparticipatie dus.

In de tweede plaats staan we voor één van de grootste transitie's in het publieke domein, namelijk het invoeren van de Omgevingswet in 2019. Met de Omgevingswet wil de overheid de regels voor ruimtelijke ontwikkeling vereenvoudigen en samenvoegen. Het ruimtelijk recht wordt op een ingrijpende manier geherstructureerd. Een belangrijke zaak daarbij is dat de inwoners in een vroegtijdig stadium bij het ruimtelijk beleid moeten worden betrokken.

In de derde plaats hebben college en raad er al blijk van gegeven dat ze burgerparticipatie een rol van betekenis willen geven bij de voorbereiding en uitvoering van hun beleid en de plannen die daaruit voortkomen.

Succesvolle overheidsparticipatie

Wat is er nodig om overheidsparticipatie de komende vier jaar en daarna tot een succes te maken.

1 **De politieke wil.**

Het thema benoemen in het verkiezingsprogramma is dan de eerste stap, maar nog veel belangrijker zal het zijn om het in de praktijk uit te voeren. Voortdurend zal gekeken moeten worden welke initiatieven ontstaan en welke het verdienen om ondersteund te worden.

2 **Maatwerk.**

Het is onmogelijk om overheidsparticipatie in een mal te gieten ("one size fits nobody"). Wat goed is voor Buren past misschien helemaal niet in Maurik. Het kan dus niet zo zijn dat wat het ene dorp krijgt het andere ook zou moeten hebben. Elk initiatief zal op zijn eigen merites moeten worden beoordeeld.

3 **Ondersteuning.**

Dorpsorganisaties steunen vrijwel uitsluitend op vrijwilligers. Willen die vrijwilligers hun werk kunnen blijven doen en willen ze ook gemotiveerd blijven dan is erkenning en ondersteuning door de gemeente onontbeerlijk. Dat is in de achterliggende periode overduidelijk gebleken. Soms met veel en soms met minder succes. Wat vooral belangrijk is, is dat de gemeentelijke organisatie integraal gaat werken met één aanspreekpunt voor de dorpsorganisaties. Dat is overigens niet iets wat alleen BV Buren bepleit.

Eén van de essenties van de nieuwe Omgevingswet zal zijn dat bij het opstellen van de Omgevingsvisie de inwoners vooraf actief betrokken moeten worden.

Verder zal ieder initiatief maar met één loket te maken krijgen en er zal ook maar één vergunning verleend worden. Ook in die situaties waar nu nog een vergunning nodig is van zowel provincie als gemeente en soms ook nog van het waterschap.

Dat integraal werken bij de gemeente Buren nog geen gemeengoed is, is aan de orde geweest bij de recente evaluatie van het Programma voor de Leefomgeving. Voor BV Buren zou integraal werken een grote verbetering betekenen.

4 **Budget.**

Dorpsorganisaties zouden moeten kunnen beschikken over een werkbudget voor hun activiteiten. Dat komt de slagvaardigheid zeer ten goede. De pilot voor het beheer van het Plantsoen in Buren kan daarvoor als zeer geslaagd voorbeeld dienen.

Ook een budget per inwoner kan de betrokkenheid van de inwoners bij hun leefomgeving bevorderen. Als een burgerinitiatief voldoende ondersteuning van de bewoners krijgt wordt "hun" budget aan dat initiatief besteed. Om een voorbeeld te noemen: de gemeente Ede heeft dit zo ingevoerd.

Op die manier kunnen bewoners hun invloed op hun directe leefomgeving zeer direct laten gelden.

5 **Politiek en inwoners.**

Er bestaat in Nederland een algemeen ongenoegen over de afstand tussen de politiek en de inwoners. Dit ondanks dat de politiek de inwoners heet te vertegenwoordigen.

Kennelijk is er sprake van een mismatch. Inhoud geven aan overheidsparticipatie kan deze kloof helpen overbruggen. Daarnaast zouden de raadsleden meer inhoud moeten geven aan hun taak als volksvertegenwoordiger. Het is goed om je gezicht te laten zien op braderieën en soortgelijke evenementen. Maar het is niet genoeg: inwoners of groepen van inwoners die willen participeren in wat er in hun leefomgeving zou moeten gebeuren, een luisterend oor en hulp en ondersteuning bieden, zal in dat opzicht veel meer zoden aan de dijk zetten.